

К р и т е р и и **за оценка на кандидатите за академици** **и член-кореспонденти на БАН**

Оценката на кандидатите при избора за академици (действителни членове) и член-кореспонденти (дописни членове), съгласно Закона и Устава на БАН, се извършва въз основа на тяхната научна и научно-приложна дейност, участието и приносите им в дейността на БАН, висшите училища и културните институции в страната и в международния научен живот, подготовката на кадри, както и в организацията на науката.

1. Научна и научно-приложна дейност.

- 1.1. Научни публикации в специализирани списания и сборници — международни, чуждестранни и български (вкл. приети за печат с официален документ). Научни публикации, свързани с участие в големи чуждестранни консорциуми или колективи, се представят в отделен списък от останалите стандартни публикации;
- 1.2. Монографии — у нас и в чужбина (вкл. приети за печат с официален документ);
- 1.3. Цитирания на научни трудове (без автоцитати) в научни публикации и в патенти за изобретения у нас и в чужбина.
- 1.4. Участие с научни доклади на форуми в чужбина и у нас (пленарни и др.);
- 1.5. h-индекс на кандидата;
- 1.6. Участие в организационни, научни и програмни комитети на международни и национални научни форуми, включително организирани на конгреси, симпозиуми, работни срещи, както и на секции в тях;
- 1.7. Участие в редакционни колегии на национални, чуждестранни и международни научни издания: 1.5.1. „главен редактор“ и 1.5.2. „член на редколегия“;
- 1.8. Членство в международни и чуждестранни научни организации и академии;
- 1.9. Ръководство на международни разработки — програми, включително (програми на ЕС), договори, проекти, съвместни изследвания. Участие в такива разработки. Ръководство на научни разработки с общо-национално значение — програми, договори, проекти, съвместни изследвания с учени и колективи от други национални ведомства и организации. Участие в такива разработки. Финансови резултати от тези дейности.
- 1.10. Рецензии и редакторска дейност;
- 1.11. Ръководство и участие в развитие и създаване на нови технологии. Получени средства, ефективност в икономиката, социалната сфера, екологията и т.н.;
- 1.12. Патенти за изобретения (и авторски свидетелства), сертификати и авторско право върху програмни продукти, промишлени образци, технологии, запазени марки, в т.ч. реализирани у нас и в чужбина. Получени средства и

друга ефективност в икономиката, социалната сфера, екологията и т.н. включително в партньорство с индустрията, селското и горското стопанство;

1.13. Участие в развитието и/или създаването на:

- Издания с национално и международно значение: енциклопедии, речници и справочници;
- Музейни сбирки, колекции, изложби и други изяви с национално и международно значение;
- Информационни продукти.

1.14. Получени международни, чуждестранни, национални и вътрешно-академични отличия, доктор хонорис кауза, почетни членства и др.

2. Дейност в областта на литературата, културата и изкуството.

- 2.1. Оценяват се представените най-значителни произведения на поети и писатели, творци в областта на изобразителното изкуство и архитектурата, композитори, сценаристи, режисьори, получили високо признание у нас и в чужбина;
- 2.2. Оценяват се представените монографии, студии, статии, критики и др. трудове на изкуствоведи, критици на литературата и изкуствата.

3. Подготовка на кадри.

- 3.1. Ръководство на докторанти, дипломанти и специализанти от страната и чужбина;
- 3.2. Изнасяне на университетски лекционни курсове;
- 3.3. Публикувани учебници и ръководства;
- 3.4. Друга лекционна дейност в страната и чужбина.

4. Научно-организационна и научно- административна дейност.

- 4.1. Принос и участие в дейността на органи за управлението на БАН, университети и висши училища (ръководни органи, академични и други съвети, комисии и т.н.);
 - 4.1.1. Принос в укрепването и развитието на БАН, университетите и културните институции в страната;
 - 4.1.2. Принос в създаването на нови лаборатории, катедри, клиники и институти.
 - 4.1.3. Принос в създаване на нови научни школи, направления, учебни дисциплини и културни традиции;
- 4.2. Участие в популяризацията и разпространението на постиженията на науката в България, постиженията на БЛН, университетите и висшите училища, а така също и на българската култура (у нас и в чужбина).

5. Експертна дейност.

- 5.1. Участие в работата на държавни и правителствени органи;
- 5.2. Участие в национални, чуждестранни и международни научни експертни съвети, комисии и др.;

5.3. Експертна, консултантска и друга подобна дейност за оказване на помощ на институции и органи на управление, стопански организации и фирми.

Забележки:

1. Във всяка от посочените групи на критериите кандидатът представя и данни за дейността си през последните 5 (пет) години.
2. По своя преценка кандидатът може да представи и други материали, имащи отношение към конкурса. По представените материали рецензентите вземат отношение.
3. h-индексът се изчислява на базата на представения от кандидата списък с цитирания.

Приложение: Препис-извлечение на чл. 50, ал. 1, 2 и 3 от Устава на БАН.

Чл. 50.

- (1) (Доп. - 7 юни 1999 г.) За академици (действителни членове) се избират български граждани, обогатили науката с особено значими постижения и получили широка известност и високо признание в страната и в чужбина.
- (2) (Доп. - 7 юни 1999 г.) За академици (действителни членове) според традициите на БАН се избират и български граждани, изтъкнати дейци на културата и изкуството, чиито постижения са с безспорно национално и общочовешко значение.
- (3) (Доп. - 7 юни 1999 г.) За член-кореспонденти (дописни членове) се избират български граждани, обогатили науката с важни постижения и получили известност и признание в страната и в чужбина.

Настоящите Критерии са приети и утвърдени от ЦИК, в съответствие с чл.4, ал.4. от Правилника за избор на академици и член-кореспонденти на БАН, на заседанието и, състояло се на 06.04.2021 г.,